



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 905/2016-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. decembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Walden, s. r. o., 1. čsl. brigády 1/5405, Vrútky, zastúpenej advokátkou Mgr. Elenou Szabóovou, Advokátska kancelária, Hlavné námestie 7, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 11 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 74/2016 a jeho rozsudkom z 31. mája 2016 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Walden, s. r. o., o d m i e t a pre neprípustnosť.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. novembra 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Walden, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4,

čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 11 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 74/2016 a jeho rozsudkom z 31. mája 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) č. k. 9 C 18/2012-315 z 18. decembra 2015, ktorým tento zamietol návrh sťažovateľky, ktorým žiadala, aby okresný súd rozhodol o povinnosti odporcu vypratať v návrhu určený nebytový priestor.

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že k namietaným zásahom do jej práv došlo tým, že v sťažnosťou napadnutom rozsudku krajský súd odňal sťažovateľke ako strane sporu, účastníkovi konania a vlastníkovi nehnuteľností právo na spravodlivé prerokovanie veci (odňal jednotlivé atribúty tohto práva, ktorých absencia či porušenie v súhrne zakladá podľa sťažovateľky porušenie označeného základného práva; čo sa týka čl. 48 ods. 2 ústavy sťažovateľka mieri na právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, pozn.). Zároveň podľa sťažovateľky krajský súd napadnutým rozsudkom zasiahol do jej práva na pokojné užívanie majetku, ochranu majetku proti neoprávneným zásahom a vo vzťahu k sťažovateľke krajský súd toleruje a schvaľuje zásah žalovaného do jej práva v rozpore s čl. 20 ods. 4 ústavy núteným obmedzením, ktoré malo podľa krajského súdu vzniknúť priamo zákonom. Bezprávnym favorizovaním práv žalovaného k majetku žalobcu, pričom práva žalovaného nemajú požívať zákonnú ochranu z dôvodu rozporu so zákonom, sa cíti sťažovateľka ukrátená v práve pokojne a bez obmedzení užívať svoj legálne nadobudnutý majetok, pričom argumentácia vznesená krajským súdom, že právo žalovaného zodpovedajúce vecnému bremenu vzniklo priamo zákonom, je podľa sťažovateľky v rozpore s ustáleným názorom ústavného súdu formulujúcim, že ústava nepripúšťa, aby k vyvlastneniu alebo nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva došlo priamo zákonom, a tiež s právnym názorom, že nešetrné mocenské zásahy do práva na

pokojné užívanie majetku narúšajú nielen dané základné právo, ale sú aj v napätí s ústavnou hodnotou personálnej autonómie jednotlivcov.

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:

*„1. Krajský súd v Žiline v konaní sp. zn. 5Co/74/2016 a rozhodnutím 5Co/74/2016-354, IČS: 5712201128 zo dňa 31.5.2016 porušil základné práva sťažovateľa*

*i.) na spravodlivé súdne konanie zaručené mu čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v zmysle jeho dodatkových protokolov, a článkom 46 ods. 1 a č. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky,*

*ii.) na pokojné užívanie majetku, rovnaký obsah a ochranu všetkých foriem vlastníctva a ochranu majetku pred neoprávnenými zásahmi zaručené mu v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v čl. 20 ods. 1, ods. 4 Ústavy SR a v čl. 11 ods. 1, ods. 4 Listiny základných práv a slobôd,*

*2. Ústavný súd SR zrušuje rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 5Co/74/2016-354 zo dňa 31.5.2016 a vracia mu vec späť na ďalšie konanie a rozhodnutie.*

*3. Priznáva sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v konaní o ústavnej sťažnosti, ktoré je porušiteľ práv povinný vyplatiť advokátke Mgr. Elene Szábóovej, Hlavné námestie 7, Nové Zámky, do dvoch mesiacov po právoplatnosti tohto rozhodnutia.“*

## II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

### III.

6. Bez potreby bližších doktrínálnych záverov k označeným ústavným právam sťažovateľky alebo citovania právnych záverov krajského súdu obsiahnutých v napadnutom rozsudku je potrebné konštatovať, že sťažnosť nie je prípustná.

6.1 Z čl. 127 ods. 1 ústavy pramení, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základných práv a slobôd poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a ústavný súd až subsidiárne.

6.2 Z princípu subsidiarity vyplýva, že ústavný súd poskytuje ochranu základným právam a slobodám iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri skúmaní podmienok konania o sťažnosti riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je ochrana základných práv a slobôd poskytovaná ústavným súdom prostredníctvom ústavou a zákonom o ústavnom súde upraveného konania o sťažnosti subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak o tejto ochrane nerozhodujú všeobecné súdy (porov. *mutatis mutandis*

II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť (porov. I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

6.3 Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

6.4 Vlastnou činnosťou ústavný súd zistil, že sťažovateľka podala prostredníctvom okresného súdu proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, a to mailom bez zaručeného elektronického podpisu dňa 22. novembra 2016, a riadne podanie dovolania bolo doručené okresnému súdu 25. novembra 2016. O podanom dovolaní je oprávnený rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

6.5 V zmysle už popísaných konklúzií možno uzavrieť, že právny poriadok Slovenskej republiky poskytuje sťažovateľke účinný právny prostriedok ochrany jej základných práv a slobôd, ktorý sťažovateľka využila (t. j. podala dovolanie). Inak povedané, v tejto chvíli sa sťažnosť podaná ústavnému súdu javí byť predčasne podaná, keďže existuje iný orgán verejnej moci (najvyšší súd) oprávnený poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľky.

6.6 Posudzujúc sťažnosť sťažovateľky, ústavný súd uzatvára, že prijatím sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (porov. *mutatis mutandis* II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obťažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

6.7 Reflektujúc takto pertraktované závery, ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

6.8 Ako addendum ústavný súd zdôrazňuje právny názor, ktorý opakovane vo svojej judikatúre vyslovil (akcentujúc pritom závery rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská v. Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, najmä jeho body 51, 53, 54) a podľa ktorého, majú na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní je sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (t. j. napadnutému rozsudku) krajského súdu (porov. napr. III. ÚS 114/2010, I. ÚS 165/2010).

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2016